

Zgoda na zabieg skleroterapii

Pacjent: **adres**

Tel **Pesel**

Skleroterapia to nieoperacyjna metoda leczenia żyłaków, pajęczków i poszerzeń żylnych. Żyły są nastrzykiwane środkiem obliterującym-AETHOXYSKLEROL, który podany zostaje w formie płynnej, a do dużych żył może być użyta forma tzw. pianki. Środek ten drażni ścianę wewnętrzną naczyń i uaktywnia procesy zapalne. Prowadzi to do zwłóknienia i trwałego zarośnięcia żyły. Natychmiast po nastrzykiwaniu zakładany jest opatrunek uciskowy. Dzięki temu ściany żyły zbliżają się do siebie. Utrzymanie ucisku przez dłuższy okres sprzyja unieruchomieniu przyściennej skrzepliny obficie przerastanej włóknikiem. Zabezpiecza to przed powikłaniami oraz zwiększa szanse powodzenia zabiegu. Dalszy proces gojenia doprowadza do całkowitego zarośnięcia światła żyły i do jej zwłóknienia. Zmiany poddawane zabiegom przestają być widoczne. Prawidłowe krążenie odbywa się poprzez głębiej położone, zdrowe naczynia żyłne. Czas gojenia zależy od średnicy żyły, stopnia zaawansowania żyłaków oraz indywidualnych właściwości organizmu i wynosi: w przypadku pajęczków- około 4 tygodnie, w przypadku żył o dużym przekroju- od około 4 do 6 miesięcy.

Zabieg skleroterapii składa się z kilku lub kilkunastu wstrzyknięć leku do zmienionych naczyń żylnych, a następnie założenia uciskowej pończochy. Zabieg jest praktycznie bezbolesny. Trwa około ½ godziny. Kolejne nastrzyknięcia na tej samej kończynie mogą być wykonane najwcześniej po 7-14 dniach. Zabiegi nie muszą być łączone w serie. Mogą być wykonywane w dowolnych odstępach czasu, nawet rocznych i dłuższych. W tym czasie wskazane jest używanie codziennie wyrobów uciskowych utrzymujących prawidłowy przepływ żylny i zapobiegających powstawaniu nowych zmian. Do zabiegu należy zgłosić się z **pończochą II klasa ucisku (360 DEN) np. firmy Aries, Sigvaris, zakupioną w sklepie medycznym (lub optymalnie STRUVA III Medi)**.

Zasady postępowania po zabiegu:

Po zabiegu należy spacerować co najmniej 30 min. Nie wolno w tym czasie siedzieć lub stać. PO zabiegu pacjent NIE powinien kierować pojazdem mechanicznym- należy zapewnić sobie odwiezienie do domu przez inną osobę. Opatrunek uciskowy - pończocha nie może być zdejmowany/a na noc, ani do kąpieli przez 3-8 dni – zależnie od zaleceń lekarza. Po tym okresie stosowana w ciągu dnia przez 2-3 tyg. od ostatniej sesji skleroterapii. W przypadku drętwienia, mrowienia lub pobołowań nogi wskazany jest krótki, 2-3 minutowy spacer. Niewielki obrzęk kostki i stopy jest zjawiskiem normalnym i można go zmniejszyć przez wysokie ułożenie nogi lub uciśnięcie stopy i kostki dodatkowym bandażem. Poluzowanie opatrunku przed wyznaczonym przez lekarza terminem jest niewskazane i może zmniejszyć skuteczność leczenia. Obrzęk ustępuje w kilka godzin po zdjęciu opatrunku.

W przypadku wystąpienia bardzo silnego obrzęku, zaczerwienienia kończyny, silnego bólu i wzrostu temperatury w czasie noszenia opatrunku lub w kilka dni po jego zdjęciu, należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem prowadzącym.

Po zabiegu pacjent powinien spacerować codziennie około godziny i utrzymywać czynny tryb życia. Założony opatrunek nie przeszkadza w wykonywaniu codziennych czynności i pracy. Należy unikać dłuższego stania lub siedzenia. W pierwszych 2 dniach po zabiegu, w przypadku pojawienia się bolesności, poleca się łagodnie działający środek przeciwbólowy (np. Paracetamol, APAP, Ibuprofen).

Po zdjęciu opatrunku można zaobserwować zasinienia(siniaki), a leczony żyłak jest widoczny jako zielonkawo-siny powrózek, twardy i trochę bolesny. Wchłania się on w ciągu 1-6 miesięcy.

Skleroterapia jest metodą powszechnie stosowaną i uznawaną na świecie. Stosunkowo rzadko opisywano występowanie powikłań i objawów ubocznych.

Działania uboczne:

Możliwe powikłania zabiegu to:

- *uczulenie na środek obliterujący mogące być przyczyną wstrząsu uczuleniowego nawet ze skutkiem śmiertelnym,*
- *powstanie zakrzepicy żył głębokich kończyn dolnych , a nawet groźnego dla życia zatoru tętnicy płucnej*

- *powstanie trwałych przebarwień skóry w miejscu podania środka*
- *powstanie martwicy skóry w wyniku podania środka poza światło naczynia*
- *przeniesienia zakażenia wirusowego zapalenia wątroby – najczęściej typu B , C, HIV(AIDS)*

U niektórych pacjentów, zazwyczaj leczonych w miesiącach letnich, może utrzymywać się zaczerwienienie skóry. Objaw utrzymuje się przez okres 2-3 miesięcy ustępuje wraz ze spadkiem temperatury otoczenia. Niektórzy pacjenci mogą zaobserwować po zabiegu zaczerwienienie i bolesność nastrzykniętej żyły. Może to świadczyć o nadwrażliwości na lek i powinno być zgłoszone w czasie wizyty kontrolnej.

Czasami u osób nadwrażliwych może pojawić się przejściowa, swędząca wysypka. Ustępuje ona po kilku dniach. Relatywnie częstym powikłaniem jest powstanie długotrwałego(trwającego nawet ponad rok) przebarwienia brunatnego w przebiegu zamykanej żyły, które jest skutkiem przesiąkania hemosyderyny z uwięzionego w żyłę krwiaka - do skóry. Takie przebarwienie niekiedy utrzymuje się na stałe pomimo podejmowanych prób opróżnienia żyły z krwiaka poprzez jej nakłuwanie. Zastosowanie skleroterapii może być również powikłane zjawiskiem "mattingu"- powstania w obszarze zamykanych naczyń, nowych czerwonych drobnych naczynek dających wizualnie obraz czerwonej plamy. Rzadko, w przypadku pęknięcia nastrzykniętego naczynia, może dojść do ogniskowej martwicy skóry, może pojawić się ciemny, suchy lub sączący strupek, w miejscu którego powstaje trudno gojące się owrzodzenie skóry, zwykle goi się ono samoistnie w okresie 1-3 miesięcy. Należy utrzymywać to miejsce w warunkach aseptycznych, założyć opatrunek uciskowy (bandaż lub pończochę) i niezwłocznie zgłosić się na wizytę kontrolną.

Najgroźniejszym, ale niezmiernie rzadkim powikłaniem (jedno na 4-5 tysięcy leczonych) jest pojawienie się zakrzepowego zapalenia żył głębokich. Objawia się ono silnymi bólami, zaczerwienieniem i napięciem skóry, obrzękiem podudzia i wzrostem temperatury. Objawy te nie zmniejszają się po spacerze i w pozycji leżącej z uniesionymi kończynami. Powikłanie to wymaga natychmiastowego powiadomienia lekarza i leczenia lekami przeciwzapalnymi oraz pochodnymi heparyny przez okres 3-4 tygodni. Kazuistycznym- wyjątkowo rzadkim powikłaniem może być najczęściej przejściowe zaburzenie widzenia. Opisano w literaturze kilka- kilkanaście przypadków udaru mózgu po zastosowaniu szczególnie metody " piankowej"

Przeciwwskazania bezwzględne:

- *alergia na środki obliterujące;
- *poważna choroba układowa w okresie dekompensacji;
- *aktywny stan zapalny żył powierzchniowych lub głębokich;
- *przebyta niedawno zakrzepica żył głębokich (do 6 m-cy przed zabiegiem);
- *przebyty stan zapalny żył powierzchownych (do 3 m-cy przed zabiegiem);
- *niedrożność układu żylnego głębokiego;
- *miejscowa lub układowa infekcja;
- *nie zmniejszający się pod wpływem leczenia obrzęk kończyny dolnej;
- *unieruchomienie oraz krytyczne niedokrwienie kończyny dolnej;
- *szczególnie ostrożnie należy skleroterapię stosować u chorych z nawracającą zakrzepicą żył głębokich i potwierdzoną trombofilią.

Oświadczam, że lekarz przedstawił mi mój stan zdrowia i wyjaśnił mi istotę proponowanego zabiegu. Ja zaakceptowałam/em przedstawione ryzyko wynikające z zabiegu. Ponadto lekarz przedstawił mi inne metody leczenia i rokowanie oraz ryzyko jakie ponoszę nie poddając się zabiegowi. Oświadczam, że lekarz udzielił mi wyczerpujących informacji na temat mojej choroby i proponowanego zabiegu. Otrzymałam/em odpowiedź na wszystkie zadane przeze mnie lekarzowi pytania i jestem odpowiedzią usatysfakcjonowana/y. Zostałam/em poinformowana/y i nie budzi to moich wątpliwości, że nie ma żadnej gwarancji, iż zabieg poprawi stan mojego zdrowia, a nawet może dojść do jego pogorszenia.

Ja, niżej podpisany(a), wyrażam zgodę na zabieg skleroterapii. Zostałam(am) poinformowany(a) o charakterze zabiegu, sposobie jego wykonywania i możliwych powikłaniach oraz otrzymałam/am kopię niniejszej zgody. Jednocześnie oświadczam, że jest mi wiadomym, że zabieg ma na celu również poprawę mojego zdrowia, a nie jest zabiegiem jedynie dla celów poprawy wyglądu moich nóg.

Mielec dn.

.....
(podpis pacjenta)

.....
(podpis i pieczęć lekarza)